

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The L-problem in Nursery Songs in Bulgarian. The Perception of /l/, /l'/, and [Ů] by students of Bulgarian as a Foreign Language

Solakova-Stanislavova, Dora

Citation

Solakova-Stanislavova, D. (2025). The L-problem in Nursery Songs in Bulgarian. The Perception of /l/, /l'/, and [Ů] by students of Bulgarian as a Foreign Language. *Journal Of Global Sociolinguistics*, 1(2), 63-71. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4290865>

Version: Publisher's Version
License: [Creative Commons CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4290865>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

The L-problem in Nursery Songs in Bulgarian. The Perception of /l/, /l'/, and [ǰ] by students of Bulgarian as a Foreign Language

Л-проблемът в детски песни на български език. Перцепцията на /л/, /л'/, [ǰ] от студенти по български език като чужд

Dora Solakova-Stanislavova

Дора Солакова-Станиславова

“Prof. Dr. Paraskev Stoyanov” Medical University, Varna, Bulgaria

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, Варна, България

ORCID 0009-0006-7942-8297, dora.solakova@mu-varna.bg

Abstract. This study examines the phonetic perception of the Bulgarian phonemes /l/ and /l'/ by learners of Bulgarian as a foreign language. Two experimental groups from Ukraine and Germany at levels A1–A2 listened to recordings of Bulgarian versions of nursery songs, followed by an auditory test and an interview designed to assess their perception of /l/ and /l'/ in various phonological positions. Due to the lexical and phonetic proximity between Bulgarian and their native language, the Ukrainian participants experienced minimal difficulty perceiving the target phonemes. In contrast, the German-speaking group encountered challenges in distinguishing /l/ from /l'/. Some learners reported perceiving /l/ as [ǰ] in non-classroom environments. The experiment revealed shared difficulties in the perception of these consonants, suggesting directions for further research in phonological perception. The findings may contribute to the development of more effective teaching methodologies and theoretical approaches in Bulgarian language instruction for non-native speakers.

Абстракт. Проучването изследва звуковата перцепция на фонемите /л/ и /л'/ в българския език от курсисти, които го изучават като чужд. Две експериментални групи от Украйна и от Германия, на ниво А1–А2, прослушват записи на български версии на детски песни, последвани от аудитивен тест и интервю за оценка на възприятието на фонемите /л/ и /л'/ в различни позиции. Поради лексикалната и фонетичната близост на езиците по отношение на думи, съдържащи /л/ и /л'/, украинската група интервюирани изпитва минимални затруднения. В групата студенти от Германия възниква въпросът за диференцирането на /л/ и /л'/. Част от курсистите споделят, че са доловили изговора на /л/ като [ǰ] в извънучебна среда. С проведения експеримент се установяват някои общи проблеми в перцепцията на консонантите /л/ и /л'/, които могат да бъдат обект на следващи изследвания в областта на звуковата перцепция. Това би могло да спомогне за работата на методици и теоретици на съвременния български език от гледна точка на чуждоезиковото обучение.

Keywords: phonetic perception, Bulgarian as a foreign language, L-problem

Ключови думи: звукова перцепция, български език като чужд, Л-проблемът

1. Introduction

1.1 The L-Problem in the Bulgarian Language

The articulation and perception issues related to the phoneme /l/ in Bulgarian have been the subject of extensive research and discussion among scholars both in Bulgaria and abroad. While the pronunciation norm establishes the lateral and alveodental nature of the consonant /l/ in the standard language (Grammar of Contemporary Standard Bulgarian [GCSB], 1983), spoken language reveals a different reality – namely, bilabial articulation and

vocalization. This issue has been addressed from the perspectives of dialectology and phonology (Stoykov, 1956, 1962; Kochev, 2007; Marinov, 2019a, among others), as well as sociolinguistics (Todorova & Atanasova, 2010; Mitsova & Padareva-Ilieva, 2017; Padareva-Ilieva & Mitsova, 2012, 2014, 2016, 2020; Mitsova, Padareva-Ilieva & Smakman, 2022; Soroka, 2013; Alboul & Soroka, 2012; Bozhanina, 2014, 2016; Marinov, 2019b, etc.). In the practice of teaching Bulgarian as a foreign language, the L-problem is of particular importance in relation to auditory perception (Aleksova, 2016).

1.2 Objective, Research Tasks, and Expected Outcomes

The aim of this study is to investigate the perceptual difficulties associated with the Bulgarian phonemes /l/ and /l'/ among learners of Bulgarian as a foreign language. The research involved two distinct learner groups. The first group (Group 1) consisted of participants from Ukraine enrolled in an A1-level language and cultural integration program for refugees. This group included 10 participants aged between 16 and 40. Six of them identified Russian as their first language but regarded themselves as bilingual, with Ukrainian as their second language. Three participants considered Ukrainian their first language. One individual in this group was a native speaker of a Bulgarian dialect spoken by a Bulgarian minority in Ukraine, who also spoke Russian and Ukrainian fluently. The second group (Group 2) comprised 10 university students from Germany, also studying Bulgarian as a foreign language at the A1 level within the context of their academic program in Bulgaria. Eight of these participants were native speakers of German, while the remaining two were simultaneous bilinguals in Turkish and German. Both groups had been residing in the Republic of Bulgaria for a period of six to eight months prior to the experiment. This relatively short period of immersion suggests that the respondents were not yet fully aware of the articulatory distinctions between the relevant consonants, and thus were unlikely to be influenced or biased in their perception of the two variants. In order to achieve the research objective outlined above, we conducted an auditory perception experiment using Bulgarian children's songs as stimulus material.

We selected four famous children's songs in Bulgarian: *Колелата на автобуса* (*Kolelata na avtobusa* – “The Wheels on the Bus”), *Пет малки патета* (*Pet malki pateta* – “Five Little Ducks”), *Пет маймунки* (*Pet maimunki* – “Five Little Monkeys”), and *Кравата Лола* (*Kravata Lola* – “Lola the Cow”). The performances were taken from the YouTube and Spotify channel @HeyKids_bg. HeyKids is a channel run by the company Vveee, which, in partnership with Animaj, creates and distributes animations and audio recordings of popular children's stories and songs in various languages. The Nursery Rhymes project offers digital content available in 21 languages worldwide, including Bulgarian. Due to the universality of the lyrics and the songs themselves – familiar to the participants in their native languages—these were chosen as the listening material for the experiment.

During the experiment, participants listened to the songs and subsequently completed an auditory test and an interview. The auditory test involved filling in selected missing words from the song lyrics after two listenings. These missing words were specifically chosen to assess the perception of /l/ and /l'/. In the interview, participants were asked to comment on what they found difficult and what they heard in the lyrics of the children's songs. Our goal was to determine whether the respondents would have difficulty identifying /l/ on the one hand, and whether they could differentiate between /l/ and /l'/ on the other. The questions focused exclusively on the perception of /l/ and /l'/. A third listening and presentation of the lyrics were conducted during the interview.

The song lyrics contained between 60% and 80% of the vocabulary studied up to that point, and up to 70% of the grammatical structures previously covered. The songs were also available in translations into the respondents' first languages (German, Russian, Turkish, and Ukrainian), which made the content familiar. The hypothesis we formulated is as follows: we expected Group 1 to encounter significantly fewer difficulties in the perception of /l/ and /l'/ compared to Group 2, due to their Slavic language background. For Group 2, we anticipated challenges in distinguishing between /l/ and /l'/. We also expected that both groups might experience difficulty perceiving /l/ when it is realized as [w] in certain positions.

2. Procedure of the Study

2.1 Auditory Test

Participants were provided with the lyrics of the selected songs, in which certain words were omitted. They were instructed to fill in the missing words by hand based on what they heard.

2.1.1. *Колелата на автобуса (Kolelata na avtobusa, "The Wheels on the Bus")*

The missing words were: колела (*kolela*, "wheels"), целия (*tseliya*, "the whole"), надолу (*nadolu*, "down"), наляво (*nalyavo*, "to the left"), клаксона (*klaksona*, "the horn"). In Group 1, all participants correctly filled in the missing words. In Group 2, three participants wrote "надоу" (*nadou*) and four wrote "надоло" (*nadolo*) instead of надолу (*nadolu*). The word "наляво" (*nalyavo*) was misspelled as "налаво" (*nalavo*) by three participants. The remaining words were spelled correctly.

	колелата	целия	надолу	наляво	клаксона
група 1	10/10	10/10	10/10	10/10	10/10
група 2	10/10	10/10	3/10	7/10	10/10

2.1.2. *Пет малки патета (Pet malki pateta, "Five Little Ducklings")*

The missing words were: малки (*malki*, "little"), плуваха (*pluvaha*, "were swimming"), надалеч (*nadalech*, "far away"), плуваше (*pluvashe*, "was swimming"). Participants in Group 1 did not encounter difficulties in writing the words. Hesitations appeared in Group 2, where one student wrote the forms "луваха" (*luvaha*) and "луваше" (*lumashe*), and another wrote "пуваха" (*puvaha*) and "пуваше" (*puvashe*).

	малки	плуваха	надалеч	плуваше
група 1	10/10	10/10	10/10	10/10
група 2	10/10	8/10	10/10	8/10

2.1.3. *Пет маймунки (Pet mayunki, "Five Little Monkeys")*

The missing words were: легло (*leglo*, "bed"), чело (*chelo*, "forehead"), леглото (*legloto*, "the bed"), малчугани (*malchugani*, "kids"), лягат (*lyagat*, "they lie down"). In Group 1, there were two incorrect recordings of малчугани, written as мачугани (*machugani*) twice and маочогани (*maochogani*) once. In Group 2, the word малчугани was recorded four times as мачугани (*machugani*). The most difficult word for Group 2 was лягат, which nine students wrote as лагат (*lagat*).

	легло	чело	леглото	малчугани	лягат
група 1	10/10	10/10	10/10	7/10	10/10
група 2	10/10	10/10	10/10	6/10	1/10

2.1.4. *Кравата Лола (Kravata Lola, "Lola the Cow")*

The missing words were: Лола (*Lola*), еспаньола (*espanjola*, "Spanish [female]"), клати (*klati*, "shakes"), ола (*ola*, "wave"). In Group 1, the incorrect spellings of Лола included Лёля (*Ljolja*) and Льоля (*Ljolja*). Two participants wrote the word еспаньола (*espanjolya*). There were also mistakes in the words клати and ола, which appeared as ляти (*ljati*) and оля (*olja*), respectively. In Group 2, the only errors were with the verb клати, written by seven participants as лати (*lati*). This mistake is not related to the perception of [l].

	Лола	еспаньола	клати	ола
група 1	4/10	8/10	8/10	8/10
група 2	10/10	10/10	3/10	10/10

2.2 Interview

During the interview, participants received the written text of the song, after which they listen to each song once again and answer the following questions:

- What exactly did you hear here? (the missing word)
- Why did you decide to write the word this way?
- Have you heard other variants of this word outside of the learning environment?
- To what extent did knowing the song text in your native language help you?

2.2.1. Колелата на автобуса (*Kolelata na avtobusa, "The Wheels on the Bus"*)

Participants from Group 1 did not encounter difficulties with the first song and its words. Participants from Group 2 shared that they could not hear a difference when the word is pronounced as [nal'avo] and [nalavo]. Those who wrote the word correctly explained that they used the letter я (ya) because they had seen the word written several times, but they could not audibly distinguish /l/ and /l̥/. The three learners (native German speakers) who wrote *надоу* (*nadou*) claim they do not hear the sound /l/ in the position between /o/ and /u/ in the specific word. The learners reported hearing *доу* (*dou*), *надоу* (*nadou*), and *доло* (*dolo*) outside of the classroom environment. The incorrect spelling *надоло* (*nadolo*) is not related to the issue under investigation.

2.2.2. Пет малки патета (*Pet malki pateta, "Five Little Ducklings"*)

The results of the interview for the second song were similar. Participants from Group 1 stated that due to the closeness of the languages, they did not experience any difficulties. In Group 2, two students whose first language is Turkish mentioned that they were not familiar with the verb *плувам* (*pluvam*, "to swim") in connection with the missing word *плуваха* (*pluvaha*, "they swam"). All participants in the group reported that they do not hear a difference between [pluvam] and [pl̥uvam]. In Bulgarian, the two verbs denote distinct meanings: *плувам* (*pluvam*) means 'to swim,' whereas *плювам* (*pl̥uvam*) represents a colloquial variant of the verb 'to spit.'

2.2.3 Пет маймунки (*Pet maymunki „Five Little Monkeys“*)

In Group 1, the problematic word was *malchugani* ("little kids") for three participants who did not perceive the sound /l/, despite drawing analogies with the words *малък* (*malāk*, "small") and *малюк* (*malyuk*) in Ukrainian, as well as *маленький* (*malen'kiy*) in Russian and Ukrainian. In Group 2, participants who wrote *machugani* stated that they could not hear /l/ even after additional listening. Regarding the verb *лягам* ("to lie down"), students once again failed to detect a difference between [l'agam] and [lagam], which led to difficulties in writing the correct verb form used in the song lyrics.

2.2.4 Кравата Лола (*Kravata Lola, Lola the Cow*)

In Group 1, all participants were categorical that "No one speaks like this in Bulgaria" when they received the correct written text. The respondents confirmed the bilabial pronunciation of [l] by native speakers they had communicated with. Those who misspelled the name Лола (*Lola*) shared that in the Russian and Ukrainian translations of the text, the cow is called *Льола/Лёла* (*Liola/Lyola*), but in the Bulgarian text, they hear the second l as [l̥]. The comment was identical for *еспаньола* (*espanyola*, "Spanish (female)") and *ола* (*ola*, "from Spanish hola-hello") – even though these words are foreign to Bulgarian. According to the learners, the pronunciation imitates Spanish. In everyday life, outside the learning environment, six participants of Ukrainian origin stated that these words sound like [еспан'ола] (*espan'oua*) and [ола] (*oua*). They attributed this to the analogy with the articulation of the word *ало* (*alo*, "hello" – as a typical phone greeting), which they hear in daily life as "ayo" (*auo*).

3. Conclusions

The initial hypothesis was confirmed. The first group of interviewees experienced minimal difficulty due to the lexical and phonetic proximity of Bulgarian, Russian, and Ukrainian with regard to words containing the phonemes /l/ and /l̥/. Of particular interest are the comments from Group 1 participants noting that the pronunciation in the songs does not correspond to their observations of the language in non-academic settings. In Group 2, the anticipated issue arose concerning the differentiation between /l/ and /l̥/, which appears to be challenging for native German speakers, likely due to the absence of such a contrast in their first language. Six participants from Group 1 reported perceiving the pronunciation of /l/ as [l̥] in informal spoken contexts, but not in the songs. In Group 2, only three learners made similar observations. A key factor, of course, is the sound following [l] and [l̥]. The position of these consonants within words must also be taken into consideration in future experiments.

The conducted experiment identified and illustrated several common issues in the perception of the consonants [l] and [l̥], which could serve as the basis for further studies in the field of sound perception. This, in turn, could support the work of methodologists and theorists of contemporary Bulgarian in the context of second-language instruction.

1. Въведение

1.1. Л-проблемът в българския език

Проблемите с артикулацията и перцепцията на фонемата /л/ в българския език са предмет на редица изследвания и дискусии сред учените в страната и чужбина. Докато правоговорната норма установява латералния и алвеоденталния характер на консонанта /л/ в книжовния език (ГСБКЕ, 1983), в живата реч е налице нещо различно – билабиален изговор и вокализация. Този въпрос се разглежда както по отношение на диалектологията и фонологията (Stoykov, 1956, 1962; Kochev, 2007; Marinov, 2019a, among others), така и на социолингвистиката (Todorova & Atanasova, 2010; Mitsova & Padareva-Ilieva, 2017; Padareva-Ilieva & Mitsova, 2012, 2014, 2016, 2020; Mitsova, Padareva-Ilieva & Smakman, 2022; Soroka, 2013; Albul & Soroka, 2012; Bozhanina, 2014, 2016; Marinov, 2019b; Soroka, 2013; Alboul & Soroka, 2012; Bozhanina, 2014, 2016; Marinov, 2019b, etc.) В практиката на чуждоезиковото обучение по български език Л-проблемът е важен по отношение на звуковата перцепция (Aleksova, 2016).

1.2 Цел, задачи и очаквани резултати

Целта, която си поставяме в това изследване, е да проследим трудностите в перцепцията на фонемите /л/ и /л'/ от лица, които изучават български език като чужд. Работихме с два типа обучаеми. Първата група (група 1) се състои от курсисти от Украйна, които изучават български език като чужд в рамките на програма за езикова и културна интеграция на бежанци в ниво А1. Възрастовата група е между 16 и 40 години, броят на интервюираните е 10 души. За шестима души руският език е първи, но те приемат себе си за билингви с втори език украински. За трима украинският е първи. Един от интервюираните е носител на диалектен български език от българска малцинствена група в Украйна, говорен паралелно с руски и украински език. Втората група (група 2) включва студенти от Германия. Те изучават български език като чужд, ниво А1 в рамките на своето обучение в България, отново 10 души. За осем от интервюираните немският език е първи, останалите двама са носители едновременно на турски и немски език. Двете групи студенти пребивават на територията на Република България в продължение на шест до осем месеца преди провеждането на експеримента. Периодът на пребиваване е много кратък, за да бъдат респондентите детайлно запознати с разликите при изговора на въпросните консонанти, така че приемаме, че те не са сугестирани по отношение на двата изговора. За да постигнем поставената по-горе цел, проведохме аудитивен експеримент с детски песни на български език.

Избрахме четири детски песни: “Колелата на автобуса”, “Пет малки патета”, “Пет маймунки”, “Кравата Лола”. Изпълненията са от youtube и spotify канала @HeyKids_bg. HeyKids е канал на компанията Vveee, която заедно с Animaj създава и разпространява анимации и звукозаписи към най-популярните детски приказки и песни на различни езици. Проектът Nursery rhymes предоставя дигитално съдържание, достъпно на 21 езика по света. Един от тях е български. Поради универсалността на текстовете и самите песни, които са познати на участниците в експеримента и на техните родни езици, се спряхме точно на тях в избора на инструментариум за аудитирането.

По време на експеримента участниците слушат песните, след което преминават през аудитивен тест и интервю. Аудитивният тест представлява попълване на определени липсващи думи в текстовете на песните след две прослушвания. Липсващите думи са избрани целенасочено за проверка на перцепцията на /л/ и /л'/. В интервюто участниците коментират какво ги е затруднило и какво чуват в текстовете на детските песни. Целта ни е да установим дали респондентите ще се затруднят в идентифицирането на /л/, от една страна, и дали имат затруднения при диференциацията на /л/ и /л'/, от друга. Въпросите са насочени изцяло върху перцепцията на /л/ и /л'/. По време на интервюто се реализира и трето прослушване на песните, както и запознаването с текста им.

Текстовете на песните съдържат между 60 и 80% от изучената до момента лексика и до 70% от изучените граматични конструкции. Песните имат превод на първия език на интервюираните (немски, руски, турски, украински), което ги прави познати като съдържание.

Хипотезата, която поставяме, можем да формулираме по следния начин: предварително очакваме Група 1 да изпита много по-малко затруднения при перцепцията на /л/ и /л'/ в сравнение с Група 2, поради славянския си произход. От група 2 очакваме трудности в диференциацията на /л/ и /л'/. Вероятни са затруднения при двете групи в перцепцията на /л/ и възприемането му като [ǃ] в определени позиции.

2. Ход на изследването

2.1 Аудитивен тест

предоставя се на участниците текстът на песента с липсващи думи, които те трябва да попълнят собственооръчно.

2.1.1. „Колелата на автобуса”

липсващи думи: колела, целия, надолу, наляво, клаксона. В първа група всички участници са записали коректно думите. В група 2 трима души са написали думата „надоу” и четирима – „надоло”. Три грешни записвания се появяват при думата „наляво” като „налаво”. Останалите думи са коректно написани.

	колелата	целия	надолу	наляво	клаксона
група 1	10/10	10/10	10/10	10/10	10/10
група 2	10/10	10/10	3/10	7/10	10/10

2.1.2. Пет малки патета

липсващи думи: малки, плуваха, надалеч, плуваше.

Участниците от първата група не са срещнали затруднения в записването на думите. Колебания се виждат при втората група, в която един студент е написал формите „луваха” и „луваше”, и един – „пуваха” и „пуваше”.

	малки	плуваха	надалеч	плуваше
група 1	10/10	10/10	10/10	10/10
група 2	10/10	8/10	10/10	8/10

2.1.3. Пет маймунки

Липсващи думи: легло, чело, леглото, малчугани, лягат

В група 1 има грешно записване на малчугани – два пъти, като „мачугани” и веднъж „маочогани”. В група 2 думата „малчугани” е четири пъти записана с вариант „мачугани”. Най-трудна за група 2 се оказва думата „лягат”, която девет студенти са написали като „лагат”.

	легло	чело	леглото	малчугани	лягат
група 1	10/10	10/10	10/10	7/10	10/10
група 2	10/10	10/10	10/10	6/10	1/10

2.1.4. Кравата Лола

Липсващи думи: Лола, еспаньола, клати, ола.

В група 1 погрешното записване на „Лола” е с вида „Лёля” и „Льоля”. Двама участници са написали думата „еспаньоля”. Грешки има и в записването на „клати” и „ола”, които се появяват като „ляти” и „оля”. В група 2 грешките са само при глагола „клати”, който е написан от седем души като „лати”. Тази грешка не е свързана с възприемането на [л].

	Лола	еспаньола	клати	ола
група 1	4/10	8/10	8/10	8/10
група 2	10/10	10/10	3/10	10/10

2.2 Интервю

В интервюто участниците се запознават с текста на песента в писмен вариант, след което слушат още веднъж всяка песен и отговарят на следните въпроси:

- Какво точно чухте тук? (пропуснатата дума).
- Защо решихте да напишете думата по този начин?
- Чували ли сте други варианти на тази дума извън учебна среда?
- Доколко Ви помогна познаването на текста на песента на Вашия език?

2.2.1. “Колелата на автобуса”

Участниците от Група 1 не са срещнали трудности с първата песен и думите в нея. Участниците от Група 2 споделят, че не чуват разлика, когато думата се произнесе като [нал’аво] и [налаво]. Тези, които са написали правилно думата, споделят, че пишат буква „я”, защото са срещали думата няколко пъти написана, но не могат да различат слухово /л/ и /л’/. Тримата курсисти (с първи език немски), които са написали „надоу”, твърдят, че не чуват звук /л/ в позиция между /о/ и /у/ в конкретната дума. Курсистите заявяват, че извън учебна среда са чували „доу” и „надоу”, както и „доло”. Погрешното изписване „надоло” не е свързано с изследвания проблем.

2.2.2. Пет малки патета

Сходни са резултатите от интервюто за втората песен. Участниците от първа група заявяват, че поради близостта на езиците не са имали никакви затруднения. В Група 2 двама студенти с първи турски език споделиха, че не познават глагола “плувам” във връзка с липсващата дума „плуваха”. Всички участници от групата заявяват, че не чуват разлика между [плувам] и [пл’увам].

2.2.3. Пет маймунки

При група 1 проблемна дума се оказва „малчугани” за трима от участниците, които не чуват /л/, въпреки че правят аналогия с думите „малък” и „малюк” в украински и „маленький” в руски и украински език. В група 2 участниците, написали “мачугани” заявяват, че не чуват /л/ дори при допълнително прослушване. По отношение на глагола “лягам” отново студентите не откриват разлика в изговора на [л’агам] и [лагам], затова се затрудняват да напишат правилно формата, използвана в текста на песента.

2.2.4. Кравата Лола

В група 1 всички участници бяха категорични, че “В България никой не говори така”, когато получиха правилното изписване на текста. Респондентите потвърждават билабиалния изговор на [л] от носителите на езика, с които са общували. Стрешилите името Лола споделят, че в руския и украинския превод на текста кравата се казва Льола/Лёла, но в българския текст, те чуват и второто л като [л’]. Идентичен е коментарът за „еспаньола” и „ола” – при все че думите са чужди за българския език. Според курсистите произношението е имитиращо испански език. В ежедневието, извън учебната среда, според шестима курсисти от украински произход, ще звучи като [еспан’оуа] и [о’уа]. Като причина те изтъкват аналога с артикулацията на думата „ало”, която чуват в ежедневието си като „ауо”. За „лати” (вместо „клати”) коментарът е, че думата е непозната и ясно се чува /л/, но не и консонантът в предходна позиция. Подобно е твърдението на 7 курсисти от група 2, по чиито думи се чува [л’ати]. За останалите думи отново артикулацията, която демонстрират студентите при интервюто, съвпада по-скоро с [л’].

3. Изводи

Първоначалната хипотеза се потвърди. Първата група интервюирани изпита минимални затруднения поради лексикалната и фонетичната близост на български, руски и украински език по отношение на думи, съдържащи фонемите /л/ и /л’/. Интерес представляват коментарите на курсистите от група 1, че изговорът в песните не съвпада с наблюденията им за езика в извънучебна среда. В група 2 очаквано възникна въпросът за диференцирането на /л/ и /л’/, което е трудно за носители на немски език по всяка вероятност поради липсата на такава диференциация в първия език, на който са носители. Шестима от курсистите от

група 1 споделят, че са доловили изговора на /л/ като [ў] в извънучебна среда, но не и в песните. От група 2 за това съобщават само трима курсисти. Ключов момент е, разбира се, звукът след [л] и [л']. Позицията на тези консонанти в думите също следва да се вземе под внимание при провеждането на по-нататъшни експерименти.

С проведения експеримент установихме и посочихме някои общи проблеми в перцепцията на консонантите /л/ и /л'/, които могат да бъдат обект на други следващи изследвания в областта на звуковата перцепция. Това би могло да спомогне за работата на методици и теоретици на съвременния български език от гледна точка на чуждоезиковото обучение.

References

- Albul, O. & Soroka, O. (2012). Manifestations of language fashion in the contemporary Bulgarian language discourse. In V. A. Zarva (ed.), *Materials International Scientific and Methodological Seminar on Bulgarian Language, Literature, Culture and History*. Berdyansk: Berdyansk State Pedagogical University, pp. 27–31. [Вияви мовної моди у сучасному болгарському мовному дискурсі. Зарва В. А. (Ред.), Матеріали міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії (сс. 27–31). Бердянськ: Бердянський державний педагогічний університет].
- Aleksova, K. (2016). *Sociolinguistic Perception, Language Attitudes and Social Identification on Speech*. Sofia: Paradigma. [Социолінгвистична перцепція, езикови нагласи и социална идентификация по речта. София: Парадигма].
- Bozhanina, S. (2014). The pronunciation of the alveodental consonant L as U in contemporary Bulgarian media speech. *Ezikov Svyat*, 12 (2), 5–22. [Изговорът на алвеоденталната съгласна л като ў в съвременната българска медийна реч. Езиков свят, 12 (2), 15–22].
- Bozhanina, S. (2016). On inaccurate pronunciation of alveodental consonant l as u in contemporary Bulgarian speech. *Nauka. Mysl*, 8–1. [Вопрос о произношении альвеодентального согласного [л] как [ў] в современном болгарском языке. Наука. Мысль, 8–1].
- Grammar of Contemporary Bulgarian Language, V. 1 Phonetics*. (1983). D. Tilkov (ed.), Sofia: BAN. [Граматика на съвременния български език. Том 1 Фонетика. Д. Тилков (Ред.), София: БАН].
- Kochev, I. (2010). *Bulgarian phonology. The vowel-consonant interaction and the change of correlative relations in the phonological systems of the Bulgarian language*. Т 1. Sofia, 2010. [Българска фонология. Вокално-консонантното взаимодействие и смяната на корелативните отношения във фонологичните системи на българския език. Т. 1. София, 2010].
- Marinov, V. (2019a). Acoustic characteristics of the consonants l and l' in Bulgarian and l and l' in the Wallachian dialect. In M. Ilieva (ed.), *Aut inveniam viam, aut faciam. Proceedings in honor of prof. Stoyan Burov*. Veliko Tarnovo: University Publishing, pp. 316–326. [Акустични характеристики на консонантите л и л' в българския език и l и л' във влашкия диалект. В: М. Илиева (Ред.), Англ. *inveniam viam, aut faciam*. Сборник в чест на чл. к-р проф. д.ф.н. Стоян Буров (316–326). Велико Търново: университетско издателство "Св. Св. Кирил и Методий"].
- Marinov, V. (2019b). Acoustic characteristics of the consonant L in the speech of bilinguals from the Vidin region. *NOMEN EST OMEN. Scientific Studies in Honor of Prof. Dr. Kiril Tsankov*. Veliko Tarnovo, pp. 409–416, ISBN 978-619-208-193-5 COBISS.BG-ID – 1291103972.
- Mitsova, S. & Padareva-Ilieva, G. (2017). Incorrect articulation of consonant L, perception, spelling mistakes. *Bulgarian Language and Literature*, 59 (5), 495–503. [Некоректна артикулация на алвеоденталната съгласна л: перцепция, правописни грешки. Български език и литература, 59 (5), 495–503].
- Mitsova, S., Padareva-Ilieva, G. & Smakman, D. (2022). The dynamic sociophonetics of Bulgarian /l/. The quiet transition from [l] to [ū]. In: *Linguistic Choices in the Contemporary City*, pp. 304–321.
- Padareva-Ilieva, G. & Mitsova, S. (2012). Towards the question about Y instead of L in contemporary Bulgarian speech. *Bulgarski Ezik*, 59 (3), 99–104. [Към въпроса за у вместо л в речта на съвременния българин. Български език, 59 (3), 99–104].
- Padareva-Ilieva, G. & Mitsova, S. (2014). Is Bulgarian language losing its alveodental consonant [l]? *International Journal of Linguistics and Communication*, 2 (1), 45–65.
- Padareva-Ilieva, G. & Mitsova, S. (2016). Does the incorrect articulation and perception of consonant L lead to spelling mistakes? *Bulgarian Language and Literature*, 58 (3), 307–314. [Води ли неправилната артикулация и перцепция на съгласната Л до грешки про писане? Български език и литература, 58 (3), 307–314].
- Padareva-Ilieva, G. & Mitsova, S. (2020). Is it time for discussion concerning the problem L as ū at school? (Based on an experiment on spelling of words containing letters Л and У at secondary school). *Bulgarian*

- Language and Literature, 62 (1), 43–54. [Време ли е за дискусии относно проблема л като ъ в училище? (Въз основа на експеримент в начален курс върху правописа на думи, съдържащи л и у). Български език и литература, 62 (1), 43–54].
- Soroka, O. (2013). About a phonetic phenomenon in the contemporary Bulgarian speech through the ear of the foreigner. *Speech Communication Issues*, 9 (1), pp. 104–122. Veliko Tarnovo: University Publishing 'Sv. Sv. Kiril i Metodiy'. [За едно фонетично явление в съвременната българска разговорна реч през ухото на чужденеца. Проблеми на устната комуникация, 9 (1) (104–122). Велико Търново: УИ „Св. Св. Кирил и Методий“].
- Stoykov, St. (1956). A new change of the consonant L in Bulgarian language. *Bulgarski Ezik*, 8, 239–244. [Една нова промяна на съгласната л в българския език. Български език, 8, 239–244].
- Stoykov, St. (1962). In addition to the dialect consonantism in Bulgarian language. *Bulgarski Ezik*, 1–2. [Към диалектния консонантизъм в български език. Български език, 1–2].
- Todorova, E. & Atanasova, E. (2010). Production, automation and differentiation of sonorous sounds [L] and [R]. In V.V. Matanova (ed.), *Articulation Disorders: Therapy Guide*. Sofia: New Bulgarian University, pp. 267–308. [Постановка, автоматизация и диференциация на сонорните звукове [Л] и [R] В.В.Матанова (Ред.) Артикулационни нарушения: ръководство за терапия (267–308). София: Нов Български Университет].

Stimulus material

- Kolelata na avtobusa, "The Wheels on the Bus". Колелата на автобуса
<https://open.spotify.com/track/13kH4Q3lyCcR0MDcumF5ZO?si=97294b4041484a38>
- Pet malki pateta, "Five Little Ducklings". Пет малки патета
<https://open.spotify.com/track/4bAQUP7w4dF4LOIx6Wkt6q?si=b29d6cafd4ea44a3>
- Pet maymunki „Five Little Monkeys“. Пет маймунки
<https://open.spotify.com/track/69ItjUUjm3kNwkjzj5eeyL?si=aa5bc662fa6b45e2>
- Kravata Lola, Lola the Cow. Кравата Лола
<https://open.spotify.com/track/1qP3wpqTCuiC7XGBaxhWPA?si=4b8e4c049fde49fd>